

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра іноземних мов і країнознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія комунікації

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
іноземних мов і країнознавства
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія комунікації
Викладач (-і)	к. психол. н., доц. Апелът Г.В.
Контактний телефон викладача	+38(050)5346156
E-mail викладача	galina.apelt@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна "Психологія комунікації" спрямована на вивчення психологічних аспектів міжособистісного та масового спілкування, механізмів сприйняття, розуміння та впливу на співрозмовників. Курс охоплює основні теорії комунікації, закономірності вербальної та невербальної взаємодії, психологічні бар'єри у спілкуванні та методи їх подолання.</p> <p>Особлива увага приділяється розвитку ефективних комунікативних навичок, емпатії, активного слухання, аргументації та переконання, а також аналізу конфліктних ситуацій і стратегіям їх вирішення. Студенти знайомляться з особливостями комунікації в різних сферах життя – діловій, міжкультурній, соціальній та цифровій.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу</p> <p>Формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо психологічних механізмів комунікації, розвитку ефективної міжособистісної взаємодії, подолання бар'єрів у спілкуванні та застосування стратегій конструктивного діалогу в різних соціальних контекстах.</p> <p>Цілі курсу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основами психології комунікації <ul style="list-style-type: none"> ○ Вивчення теоретичних підходів до комунікації. ○ Аналіз механізмів сприйняття, розуміння та передачі інформації. ○ Розгляд впливу особистісних та соціальних факторів на процес спілкування. 2. Розвиток комунікативної компетентності <ul style="list-style-type: none"> ○ Опанування технік активного слухання, ефективного говоріння та аргументації. ○ Формування навичок переконливого впливу та управління діалогом. ○ Вироблення умінь адаптації до різних комунікативних ситуацій. 3. Аналіз бар'єрів та труднощів комунікації <ul style="list-style-type: none"> ○ Виявлення основних психологічних бар'єрів у спілкуванні. ○ Вивчення методів подолання конфліктів і маніпуляцій. ○ Дослідження невербальної комунікації та її ролі у взаємодії. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу з синтезу.

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно.

СК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 36. Здатність ведення ділових комунікацій.

СК 40. Здатність проводити комплекси маркетингові дослідження і моніторинг ринку туристичних послуг

СК 46. Володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації.

СК 47. Застосування цих методів та принципів, аналіз туристичних процесів, ситуацій, проблем, випадків та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності.

СК 51. Здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.

СК 55. Здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами.

Програмні результати:

ПР 6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР 11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР 12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР 15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 21. Приймати обгрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

ПР 28. Адекватно оцінювати раціональні умови життєдіяльності людини.

ПР 30. Розуміти окремі речення та найбільш уживані слова, якщо вони стосуються важливих для особи речей (наприклад, проста інформація про особу і її родину, покупки, роботу, найближче оточення тощо).

ПР 46. З'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих із різних джерел знань.

ПР 71. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		10	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		20	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	242 «Туризм і рекреація»	2	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Поняття бізнес-комунікацій	2	2	8
Тема 2. Конфлікти в бізнес-комунікаціях	2	2	8
Тема 3. Етика бізнес-комунікацій	2	2	8
Тема 4. Психологія бізнес-комунікацій	2	2	8
Тема 5. Маніпуляції у бізнес-комунікаціях	2	2	8
Тема 6. Психологічні аспекти групової комунікації.		2	8
Тема 7. Конфлікти в комунікації: причини, типи та шляхи розв'язання.		4	6
Тема 8. Типи комунікації: вербальна, невербальна, письмова.		4	6
ЗАГ:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (згідно п. 8.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 50 балів – поточний контроль (практичні заняття) 30 балів – тестовий контроль, контрольна робота 20 балів – контроль самостійної роботи</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та виконання практичних завдань. Оцінки, отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Сума балів за роботу на практичних заняттях за семестр складає 50 балів.</p> <p>Загальний бал за виконання письмових робіт – 30 балів, що включає: тестовий контроль 1 – 5 балів; тестовий контроль 2 – 5 балів; 2 контрольні роботи – по 10 балів.</p> <p>Контроль самостійної роботи – 20 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмові роботи у межах навчальної дисципліни (тестовий контроль, контрольні роботи) спрямовані на перевірку й оцінювання рівня як засвоєння студентами навчального матеріалу, так і компетентностей, передбачених ОПП. Складовою системи оцінювання є контрольна робота, організована у вигляді письмових відповідей на проблемні питання. Контрольна робота має узагальнюючий характер з низки вивчених тем і проводиться під час навчального заняття. Виконання контрольної роботи є обов'язковим для всіх студентів.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>На практичних заняттях шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань забезпечується закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття вмій і навичок їх практичного застосування. Практичне заняття включає проведення контролю компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Отримання інтегральних результатів за результатами виконання всіх видів завдань у сумі 25 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень оволодіння компетентностями, а також дотримуватись Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника .
Академічна доброчесність	Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника , Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника . Для визначеної освітньої компоненти процедури передбачають повне зарахування, часткове зарахування або відмову у зарахуванні за результатами неформальної освіти. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни та результатів неформальної освіти можуть бути підтверджені: - програмою курсів, тренінгів, вебінарів тощо; - сертифікатом про практику / стажування тощо; - сертифікатом про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.

8. Рекомендована література

1. Гордєєва, Т. О. Психологія комунікації: навчальний посібник. Т. О. Гордєєва. Харків: Основа, 2020. 276 с.
2. Кан-Калик, В. А. Психологія педагогічного спілкування. В. А. Кан-Калик. Київ: Либідь, 2020. – 248 с.
3. Левіт, І. О. Міжособистісна комунікація: теорія і практика. І. О. Левіт. Львів: Піраміда, 2020. 224 с.
4. Петровська, Л. А. Психологія міжособистісного спілкування. Л. А. Петровська. Київ: Наукова думка, 2020. 280 с.
5. Чепелева, Н. В. Основи психології спілкування. Н. В. Чепелева. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2020. 310 с.
6. Роменець, В. А. Соціальна та комунікативна психологія. В. А. Роменець. Дніпро: Університетська книга, 2020. 292 с.
7. Філоненко, М. М. Психологія масової комунікації. М. М. Філоненко. Одеса: Фенікс, 2020. 265 с.
8. Корнєєва, І. М. Комунікативна компетентність: психологічні аспекти. І. М. Корнєєва. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 230 с.
9. Шейнов, В. П. Психологія впливу та комунікаційні стратегії. В. П. Шейнов. Харків: Фоліо, 2020. 320 с.

Апельт Г.В., доцентка кафедри іноземних мов і країнознавства